

Jakelulistan mukaan

Ajoneuvohallintokeskuksen kirje Dnro: 236/901/2002

POLIISIN OHJE TIELIIKENTEEN TIETOJÄRJESTELMÄN KÄYTÖSTÄ

Ajoneuvohallintokeskus (AKE) ja poliisihallinto täsmentävät yhteistyötään mm. työn- ja vastuunjakoa koskevilla linjauksilla ja käyttöperiaatteilla (Laki tieliikenteen tietojärjestelmästä 819/89, jäljempänä liikennetietojärjestelmä LTJ).

Liikennetietojärjestelmän rekisterinpitäjänä AKE on koonnut LTJ:n käyttöä koskevat lupaehdot yhteen lupapäätökseen. Sen mukaan

Poliisilla on teknisen käyttöyhteyden avulla oikeus saada tietoja:

- ajoneuvorekisteristä poliisille LTJ:n 12 §:n 1 momentin mukaan kuuluvien tai sen nojalla määrättyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamista varten
- ajokorttirekisteristä LTJ:n 13 §:n 2 momentin mukaan ajo-oikeuteen ja liikennelupiin liittyvien asioiden käsittelyä sekä henkilötietojen tarkistamista varten
- ajoneuvoverotusrekisteristä LTJ:n 14 §:n 1 momentin mukaan moottoriajoneuvoveron ja ajoneuvoveron valvontaan liittyviä tehtäviä varten

Tekninen toteutus

Poliisihallinnon käytössä olevilta työasemilta voidaan ottaa yhteys rakennettujen tietoliikenneyhteyksien avulla poliisikoneen kautta suoraan AKE:n hallinnoimaan LTJ –sovellukseen. AKE luovuttaa tiedot poliisihallinnolle LTJ:ään rakennetun *poliisiliittymän* avulla.

Tietojen luovuttaminen edelleen

Poliisilla ei lähtökohtaisesti ole oikeutta luovuttaa tietoja hallinnon ulkopuolelle lukuun ottamatta:

- etsittäväistä ajoneuvoista toisen valtion poliisi- ja oikeusviranomaisille sekä kansainvälistä rikostorjuntaa suorittaville viranomaisjärjestöille
- ajokorttietoja ajokorttiasioden käsittelemistä tai yksittäisen valvontatoimen suorittamista varten Ahvenanmaan, Euroopan Unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen liittyneen valtion ajokorttiasioita käsittelevälle viranomaiselle

Luovutus edellä esitetyissä tapauksissa voidaan toteuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla huomioiden lisäksi laissa edellytetyt erityisvelvoitteet.

kahdeksan ja 00/100

Turvakiellon alaisten henkilötietojen käsittely

Väestötietolain 25 §:n 4 momentin mukaan henkilölle, jolla on perusteltua syytä epäillä itsensä tai perheensä terveyden tai turvallisuuden tulevan uhatuksi, maistraatti voi pyynnöstä määrätä, ettei tietoa hänen kotikunnastaan eikä siellä olevasta asuinpaikastaan tai hänen tilapäisestä asuinpaikastaan taikka postiosoitteestaan tai vastaavasta muusta osoitteestaan saa luovuttaa muille kuin viranomaisille. Tämä määräys voi ensimmäisen kerran olla voimassa enintään viisi vuotta. Rajoituksen voimassaoloa voidaan jatkaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Viranomaiselle, jolle luovutetaan tässä momentissa tarkoitettu kotikuntaa, asuinpaikkaa tai postiosoitetta taikka vastaavaa muuta osoitetta koskeva tieto, on samalla ilmoitettava luovutusrajoituksesta, jollei kyseessä ole tiedon luovuttaminen postilähetyistä tai muuta vastaavaa käyttöä varten.

LTJ sisältää myös turvakiellon alaisia henkilötietoja, jotka näytetään poliisiliittymässä turvakiellon alaisiksi merkittyinä. AKE:n luvan mukaan poliisihallinnon henkilöstön oikeutta nähdä turvakiellon alaisia osoitetietoja LTJ:stä on tarkoitus supistaa oleellisesti. Supistuskaavailujen pohjana on väestörekisterikeskuksen (VRK) antamat käytäntösäännöt turvakiellon sisältämien osoitetietojen käsittelystä.

AKE:n ja VRK:n kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen VRK myönsi poliisille ja AKE:lle poikkeuslupan toimia entisillä toimintatavoilla suppealla siirtymäkaudella seuraavin ehdoin:

- poliisihallinnon henkilöstölle painotetaan turvakieltolaisten erityistä tarvetta henkilötietojen suojaan. Tämän mukaisesti turvakiellon alaisten henkilötietojen kaikenlaisessa käsittelystä pitää noudattaa erityistä huolellisuutta, eikä niistä saa ilmetä mitään tietoja julkisista rekistereistä, niiden osista tai asiakirjoista.
- turvakiellon alaisten henkilötietojen käyttöä on valvottava tosiasiallisin toimenpitein sekä poliisihallinnossa että AKE:ssa.
- poliisihallinnossa on tehtävä selvitys siitä, onko LTJ:ään myönnetty käyttöoikeuksia sellaisille henkilöille, jotka eivät ko. oikeuksia tehtäviensä perusteella tarvitse ja poistettava näiltä käyttäjiltä käyttöoikeudet
- poliisihallinto selvittää turvakiellon alaisten käyttöoikeuksien tarpeen organisaatiossaan ja selvityksen pohjalta hakee kyseisiä oikeuksia VRK:lta
- AKE antaa VRK:lle kirjallisen selvityksen omista toimenpiteistään asiassa ja määrittelee poliisia koskevan siirtymäkauden pituuden
- kyseinen poikkeuslupa koskee poliisihallintoa ja tarvittaessa rajavartiolaitosta, tullia ja hätäkeskuslaitosta

Lisäksi neuvottelussa sovittiin periaate, että LTJ:n puolella sovitun siirtymäajan jälkeen turvakiellon alaisten osoitetietojen näkymät poliisilta poistetaan kokonaan ja poliisi hakee tarvittavat oikeudet ja näkymät suoraan VRK:lta. Asian toteutuksesta ja ohjeistuksesta tiedotetaan erikseen.

Käyttöoikeuksien hakeminen

AKE on päätöksessään vastuuttanut poliisia huolehtimaan hallintonsa nykyisen käytössä olevan LTJ:n käyttäjätunnushallinnosta. Uusia käyttöoikeuksia ja muutoksia (syöttö- ja/tai kyselyoikeus) haetaan Poliisin tietohallintokeskuksen tunnushuollosta poliisin käyttöoikeushakemuslomakkeella.

Henkilökohtaisten käyttöoikeuksien myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö perustellusti tarvitsee virkatehtävien hoitamista varten LTJ:ssä olevia tietoja. Oikeuksia ei myöskään saa myöntää laajempina tai kestoaltaan pidempinä kuin mitä virkatehtävien suorittaminen todella edellyttää. Tehtävänkuvan muuttuessa käyttöoikeuksien tarve tarvittavine muutoksineen on arvioitava aina uudelleen. Henkilön erotessa palveluksesta tai muuten jäädessä pitempiaikaisesti pois töistä, on käyttöoikeudet tilanteen mukaisesti joko peruutettava tai lukittava.

LTJ:n käyttäjillä on oikeus päästä käsiksi vain sellaisiin tiedostoihin ja niiden osiin, joihin heille on virkatehtäviensä suorittamista varten annettu käyttöoikeus. Jonkun resurssin tekninen suojaamattomuus sellaisenaan ei anna käyttäjälle oikeutta tämän resurssin käyttöön.

Henkilön toimipaikan yksikön on huolehdittava siitä, että henkilö, jolle käyttöoikeuksia haetaan perehdytetään tietoturvan merkitykseen, ohjeistukseen ja rekisterien käyttöön. Jokainen tietojärjestelmiä käyttävä henkilö vastaa kuitenkin henkilökohtaisesti omalla käyttäjätunnuksellaan tietojärjestelmiin tehdyistä kyselyistä, syötöistä ja muutoksista. Harjoituskantoihin ei saa tallentaa sellaisia tietoja, joiden perusteella tietty henkilö on tunnistettavissa välittömästi tai välillisesti.

Muiden organisaatioiden käyttöoikeuksien hallinnointi

AKE vahvistaa poliisiliittymän kautta LTJ:n teknisen yhteyden rakentamisen rajavartiolaitokselle, hätäkeskuslaitokselle, hätäkeskukselle, tullille (libre – järjestelmän käyttäjät) sekä yhteispalveluyksiköihin lupapäätöksessä tarkemmin yksilöidyllä tavalla. Samalla poliisi vastuutetaan huolehtimaan näiden tahojen käyttäjätunnushallinnosta vastaavalla tavalla kuin poliisille. Käyttäjätunnushallinnosta tältä osin vastaa Poliisin tietohallintokeskus.

Luvan muut ehdot

LTJ:stä saatuja tietoja saa käyttää vain luvassa määriteltyihin tarkoituksiin. Tietoja käytettäessä on noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tiedot on asianmukaisesti suojattava luvatonta käsittelyä, käyttöä, muuttamista ja anastusta varten, sekä muutoinkin on huolehdittava asianmukaisesta tietoturvasta ja –suojasta.

Valvonta

Poliisi on velvollinen valvomaan tietojen käyttöä organisaatiossaan ja ilmoitettava AKE:lle havaitsemistaan väärinkäytöksistä tai ongelmista tietojen käytössä. Poliisin on AKE:n pyynnöstä luovutettava sille mahdollisten väärinkäytösten selvittämiseksi tarvittavat tiedot. AKE:lla on oikeus

rekisterinpitäjänä saada poliisilta valvontavastuunsa toteuttamiseksi kaikki tarvitsemansa tiedot.

Poliisihallinnon yksiköjä kehoitetaan tiedottamaan ja valvomaan tieliikenteen tietojärjestelmän käytöstä annettuja määräyksiä.

Hallitusneuvos Aulis Gerlander

Erikoissuunnittelija Harri Kukkola

JAKELU

Sisäasiainministeriö, poliisiosaston yksiköt
 Poliisin tietohallintokeskus
 Keskusrikospoliisi
 Suojelupoliisi
 Liikkuva poliisi
 Poliisiammattikorkeakoulu
 Poliisikoulu
 Poliisin tekniikkakeskus
 Lääninhallitusten poliisiosastot
 Kihlakuntien poliisilaitokset

TIEDOKSI

Ajoneuvohallintokeskus
 Väestörekisterikeskus
 Rajavartiolaitos
 Häätäkeskuslaitos
 Tullilaitos